

TARKASTUSKERTOMUS PMA 041

MUSTASAARI SULVA FINNMOSSBACKEN

Tarkastuskäynti 21-22.4.2004

Pentti Rislä

Sijainti: PK lehti 1331 10 VIAS, YKJ (KKJ1) x=6992 030 (6981 360), y=3233 490 (1538 020) ja z=27,5 ymp

Ilmoittaja: Tieliikelaitos /Päivi Behm

Tiedoksi: Museovirasto

Kuvaus:

Tieliikelaitos suunnittelee pilaantuneiden maiden käsittelyaluetta Sulvan Finnmosssbacken nimiselle kallioalueelle. Museoviraston rekisteröimät muinaisjäännöskohteet Finnmosssbacken 1 ja Finnmosssbacken 3 sijaitsevat suunnittelualan luoteisreunalla. Muinaisjäännöskohteet ovat muinaisjäännösrekisterin mukaan mahdollisesti varhaisen rautakauden kivistä ladottuja hautoja.

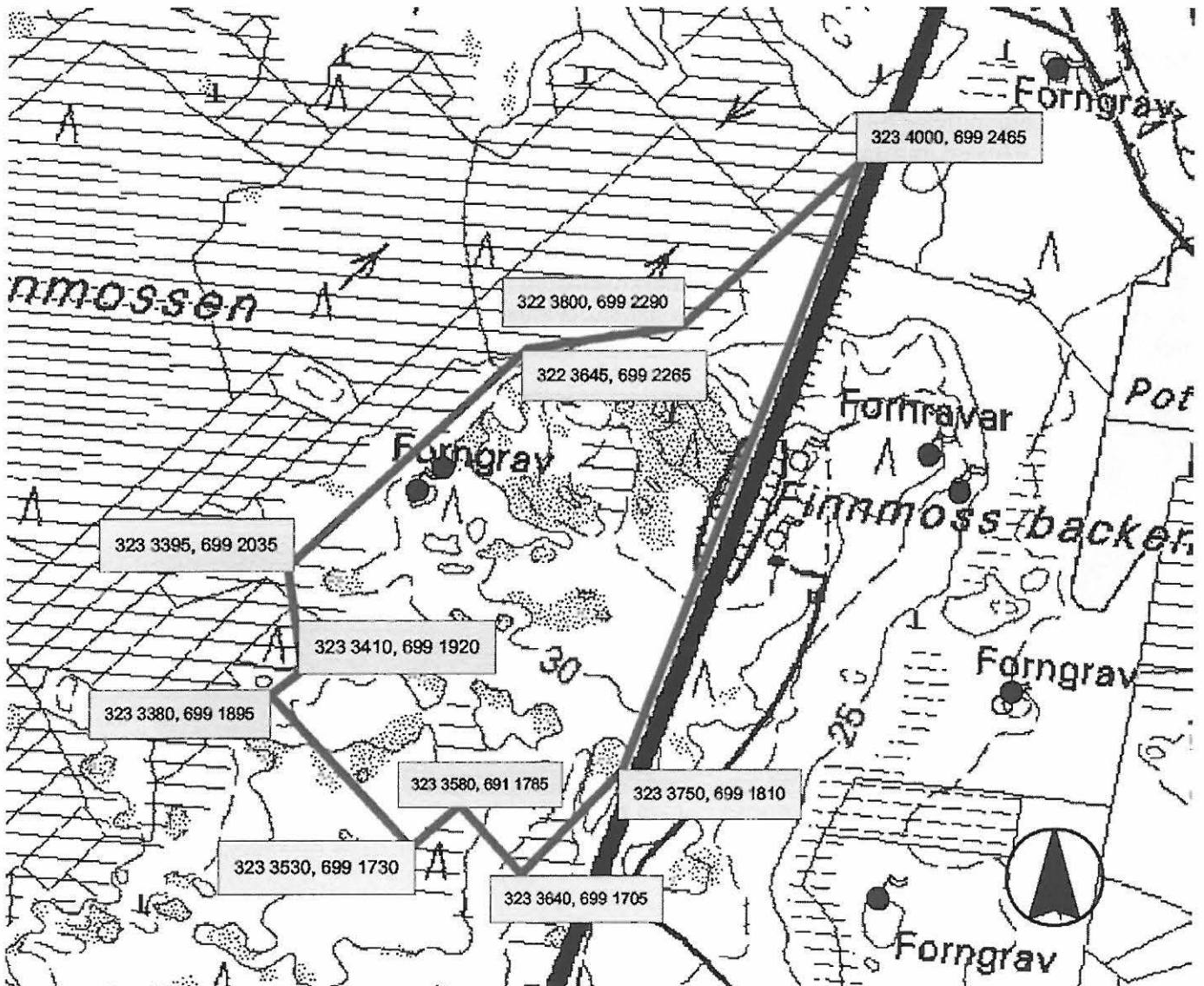
Valtatie 8 länsipuolella sijaitsee peruskarttaan merkitsemätön suuri sorakenttä. Rekisteröityjen kohteiden oli määrä sijaita kentän lounaispuolella nyt avohakatulla alueella. Kuten tavallista hakkujäte vaikeutti tarkastusta.

Käsittelykenttä etelään. Kuvan vasemman reunan metsikön takana kulkee valtatie kahdeksan (peruskarttaan merkitty kallioleikkaus) ja oikeasta reunasta lounaaseen alkaa avohakkuu, jolla rekisteröidyt kohteet sijaitsevat.

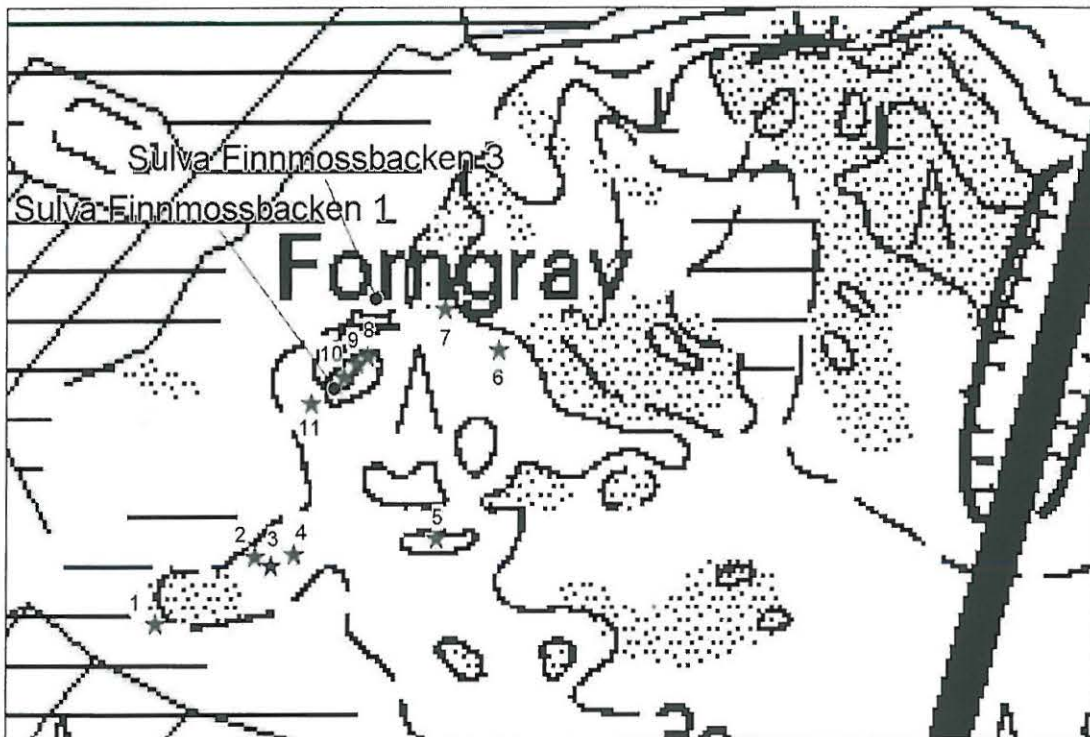
Avohakkuu lounaaseen. Hautarakenteiden rekisteröity sijainti kuvan keskivaiheilla kalliopaljastumien kohdalla.

Liitekarta 1. Tieliikelaitokselta saadussa kartassa on merkittynä rekisteröityjen muinaisjäännöskohteiden paikat sekä suunnittelualan rajat käännapisteineen (YKJ).

Numerointi viittaa liitekarttojen 2-4 kohteisiin 1-11. Kohteista on valokuvat tämän kertomuksen lopussa. Muinaisjäännösrekisterin kohteessa Finnmosse 1 (6 röykkiötä?) on kallioreunaa vasten luontaista kivikkoa, joka osin saattaa olla ihmisen kasaama. Näistä kohte 11 on pieni selvästi ihmisen kasaama kiveys, joka ei voi olla esihistoriallinen. Kohteet 8-10 ovat todennäköisimmin ihmisen penkomia luonnonmuodostumia. Kohdetta Finnmosse 3 (1 röykkiö?) ei ole olemassa annetussa sijainnissa ja kyseessä on todennäköisesti joko kohde 7 tai 6. Kohde 7 on pieni turpeen peittämä matala kiveys avokalliopohjalla. Kohde 6 on metsäkoneen yliajama tiivis kiveys ja kohdetta 7 todennäköisempi muinaishauta. Kohde 5 on löysähkö paksun turpeen peittämä pieni kivikasa. Kivikasa on pengottu ja myös sitä peittäneen turvekerroksen alla oli puhdasta hiekkaa. Kohteet 2-4 sijaitsevat kalliopaljastumilla ja ovat kaikki todennäköisiä muinaishautoja. Kohde 4 on avokalliolle ladottu matala kiveys ja sen pohjoispuolella on hieman luontaista kivikertymää. Kohde 3 on matalan tasaisen maakiven sivuun ladottua kiveystä ja kohte 2 kalliroleikkauksen reunaan ladottu pikänomainen röykkiö. Kohde 1 on todennäköisesti luontaisen kivikon kohdalle raivattu matala kiveys, jonka keskellä on maakivi ja penkomisen aikaansaama kuopanne.

Todennäköisesti muinaisjäännösrekisterin antamilla koordinaateilla on aikanaan ollut tarkoitus osoittaa kohteet 1-4 ja 6. Mikäli edetään Tieliikelaitoksen suunnitelmien mukaisesti on alueella ehdottomasti suoritettava alustavat arkeologiset kenttätutkimukset ja tämän jälkeen suoritetaan valittujen kohteiden kaivaus. Tutkimukset keskittyvät todennäköisimmin liitekartan 4 kohteisiin.

1538128,6981457
1538103,6981475
1538066,6981454
1538061,6981451
1538055,6981445
1538039,6981433
1538099,6981373
1538031,6981366
1538020,6981361
1538012,6981365
1537965,6981335

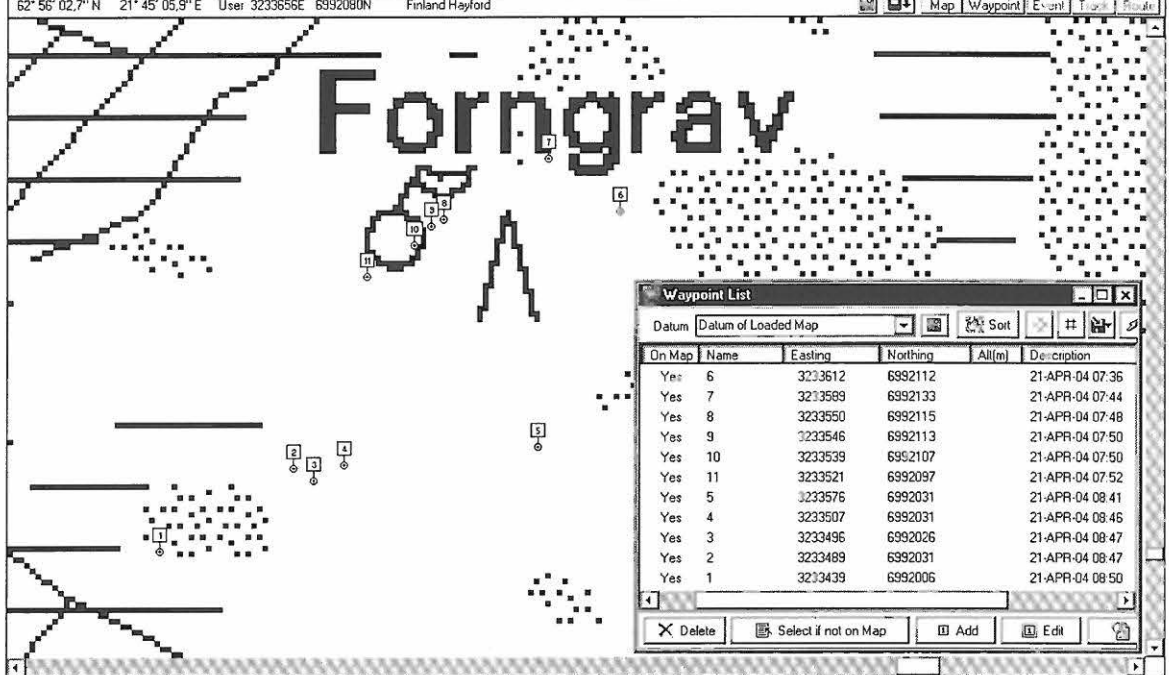
Liitekartta 2. Tähdellä merkattujen pisteiden ASCII koordinaattiluettelo muunnettuna GPS pisteluettelon YKJ 21.04.2004 arvoista KKJ kaistalle 1 (y-koord, x-koord).

OziExplorer - B133110

File Select View Map Options Moving Map Navigation Garmin Help

Quit Load Save Vpt Evt TRACK 500 Drag Info Index Name

62° 56' 02.7" N 21° 45' 05.9" E User: 3233656E 6992080N Finland Hayford

On Map	Name	Easting	Northing	Alt(m)	Description
Yes	6	3233612	6992112		21-APR-04 07:36
Yes	7	3233589	6992133		21-APR-04 07:44
Yes	8	3233550	6992115		21-APR-04 07:48
Yes	9	3233546	6992113		21-APR-04 07:50
Yes	10	3233539	6992107		21-APR-04 07:50
Yes	11	3233521	6992097		21-APR-04 07:52
Yes	5	3233576	6992031		21-APR-04 08:41
Yes	4	3233507	6992031		21-APR-04 08:46
Yes	3	3233496	6992026		21-APR-04 08:47
Yes	2	3233489	6992031		21-APR-04 08:47
Yes	1	3233439	6992006		21-APR-04 08:50

Waypoints Loaded: Events Used: 0 of 500 Waypoints Used: 11 of 500

Käynnistä DIGIKUVAT PMA 041 MUSTASAARI... MapInfo Professional - [F... OziExplorer 13:36

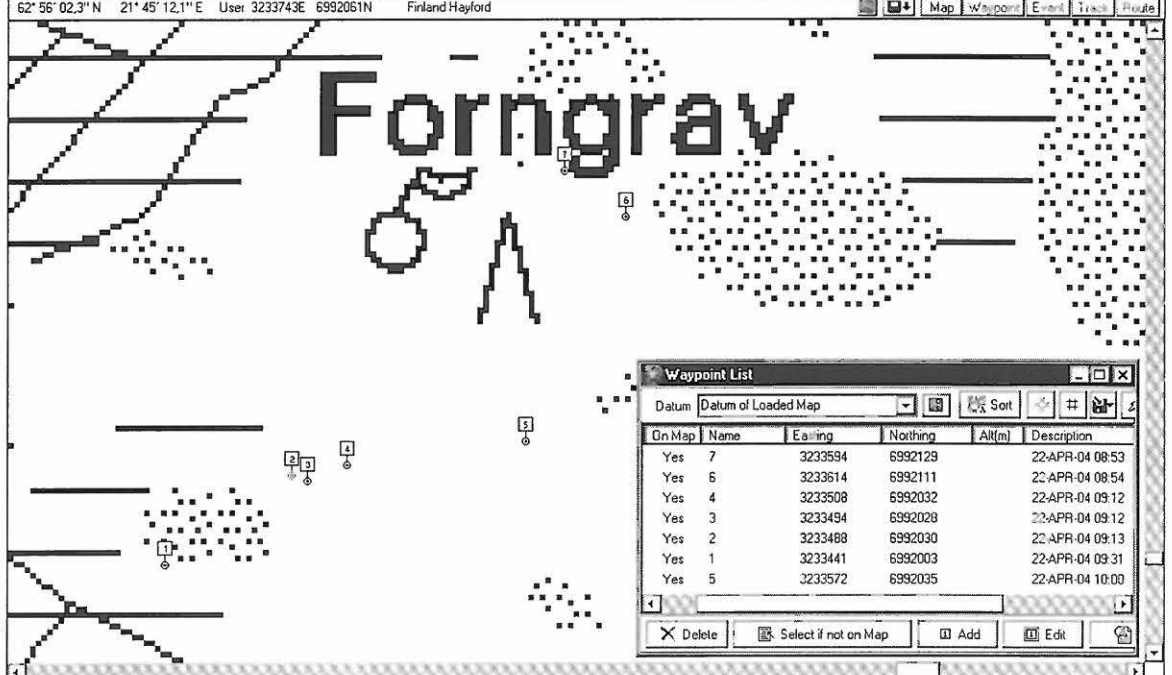
Liitekartta 3. GPS pisteet YKJ 21.04.04

OziExplorer - B133110

File Select View Map Options Moving Map Navigation Garmin Help

Quit Load Save Vpt Evt TRACK 500 Drag Info Index Name

62° 56' 02.3" N 21° 45' 12.1" E User: 3233743E 6992061N Finland Hayford

On Map	Name	Easting	Northing	Alt(m)	Description
Yes	7	3233594	6992129		22-APR-04 08:53
Yes	6	3233614	6992111		22-APR-04 08:54
Yes	4	3233508	6992032		22-APR-04 09:12
Yes	3	3233494	6992028		22-APR-04 09:12
Yes	2	3233488	6992030		22-APR-04 09:13
Yes	1	3233441	6992003		22-APR-04 09:31
Yes	5	3233572	6992035		22-APR-04 10:00

Waypoints Saved: Events Used: 0 of 500 Waypoints Used: 7 of 500

Käynnistä DIGIKUVAT PMA 041 MUSTASAARI... MapInfo Professional - [F... OziExplorer 13:34

Liitekartta 4. GPS pisteet YKJ 22.04.2004.

Kohde 1. Mittatikkuna kivellä Metsäliiton harmaa lippalakki. Kiven kohdalta kaiveltu.

Kohde 2. Avokallioreunalle selvästi ihmisen kasaama röykkiö. Mittatikkuna lippalakki.

Kohde 3. Maakiven reunaan ladottua kiveä. Kivi jatkuu lippalakin kohdalle asti.

Kohde 3 ja avohakkuu itään.

Kohde 4. Pyöreähkö matala kivilatomus, joka ulottuu kuvan edustalta lippalakille.

Kohde 5. Kiveys oli kokonaan paksun turpeen peittämä ja turpeen alla oli lippalakin kohdalla puhdasta hiekkaa, joka ei ole mahdollista ilman, että röykkiötä on pengottu. Kiveys on nuoressa kasvatusmetsässä ja sen nykytila saattaa liittyä aikanaan tehtyyn maanmuokkaukseen.

Kohde 6 ja avohakkuun reunaa kohti koillista, jossa Tielaitoksen raivaama käsittelykenttä sijaitsee. Metsänhakuussa syntynyt ajoura kulkee suoraan latomuksen päältä!!!

Kohde 6 ja avohakkuun itäreunaa lounaaseen, jossa kohteet 1-4 sijaitsevat.

Kohde 6.

Kohde 7. Kuvassa kiveyksestä poistettu luonnonpyöreä noin ihmisen pään kokoinen kivi ja pinnassa ollut punainen hiekkakivi, joka on esiroomalaisen ajan haudoille tunnusomainen piirre.

Kohde 8. Luontaista kallioreunaan kasautunutta kiveystä.

Kohde 9 (taka-alalla kohde 8). Luontaista rantakivikkoa?

Kohde 10. Ihminen penkonut?

Kohteet 10, 9 ja 8 peräkkäin kohti koillista.

Kohde 11. Ihmisen tekemä muutaman päänkokoisen kiven muodostama kasa kalliopohjalla.